

PITAKONO DOPO LETA EBETE HIBIMA: MIDIPA:TAMO ODODIYA:

¹ Na ba: Pitatela, Ya:su Kelisote ebene sose tupuimima: hiya:hiya: hopamo doelamiya:, ba:bi okopi ipuwalo na ba: etala.

Godote ebene tawakalubima: keda:hanama: pui ka:ka:lamiholiya:, ibi ipuwalo komo la: Yudiya hopone hiya:hiya: hopamo ikuliti ba:bo da:nemedehonama, ba:ma ka:na komo la: Pontase hopolo, komo Galesiya hopolo, komo Ka:padosiya hopolo, komo A:isiya hopolo, ba:gala komo Bitiniya hopolo, la:le ba:moi hiya:hiya: hopolo bemedehonamata, nale ba:moe leta la: hiliyonomatamo ba:bema: poememo. ² Ba: hibila, ya:lo tetelo Nabiwi Godote la: a:ka:lamiya:ta la:le ebene Gobogoboeno heloamo ebene talona tawakalubima: keda:hanama:, iyo, ebete ubi bihatiya: Ya:su Kelisokono hawa:mo la:eno tepo ipuwoeno dalowa: ukulalelamete, la:le ebetamo hibilo kopapamila:halenama:.

Wadiyala Godokono malemale komo ba:gala hete komote la:godolo konomamo na:pola:namenana: ✧

*Hibima: Midipa:te Hido Ka:ka: Haba Lawema:
Ya:sukunu Pe Tete Da:latimina*

³ Wadiyala a kalakala tabo aeno Kodawa Ya:su Kelisokono Nabiwitamo kadipatema:nema:, mabu ebe ba: hibi Godola. Numa:la:,

✧ **1:2:** Lom 8:29; 2Tes 2:13

ebete ebenu konomo malemale ba:ma ka:na hawakalimiya;, ebete Ya:su Kelisoko hoe ipuwane ka:ka:mo dadipatiya: ba:be komodo uli ka:ka: atamo ikaa:miya:. Ba:be mabuma: ale ebenu pe komoma: uliholo kalakalago ebe belatiminama;, ⁴ mabu ba:ba tetelo Godote ebenu gugudi mabuma: da:hiduilamiya: ale ba:bi hidohido ilina hibilo kuwatema:nema:. Ba:bi hidohido ilinate ebenu Hunu Habalo ba pola:na emedena tetelo a:kawibohonamena: ba:gala a:kababalehonamena: ba:gala a:kakubakubahanamena: ✧

⁵ Ba: hibila, Godoko ubila ebete ba:moe hopoeni Kuititi Hegelalo ebenu ka:ka: mula: komo la:tamo ikalame, ba:bema: ebete la:eno hibima: midi komodo ebenu heloamo la: nitagua:midalenata. ✧ ⁶ Ba:moe mabuma: la: na:kalakalahanala;, iyo, hibila, ba:ma tetelo la:le komo hiya:hiya: temeteme ipuwalo ba emedena menemene iya:tawahanakomata, huiyatiya tete tatalila la:eno kalakala tete kopuluhukuma:ne. ✧

⁷ Numa:la;, ba:moe hopolo iya:tawahapa:te golodo ilina koe ipuwamo dihatemena;, koete golodo ilinoeno dalowa: ba upula: iba:te ba:be ilinoeno hido a:la:mina komo ba:bo kumima:na:. Ba: ba:ba ka:na Godote la:eno hiya:hiya: temeteme ipuwalo ebenu hido oko bowatina la:eno hibima: midi komo kulamelelamema;, da: hibila: o da: hibiha:;. Ba:bema: numa:la;, hopo habanapa:te golodo ilina duminaka hidonomoma: ga:lanaka, mabu tete nanekelero ba:be hopo ilinoeno a:la:mina komote konomamo kitanama:ne. Huiyatiya

✧ **1:4:** Kol 1:12 ✧ **1:5:** Yon 10:28; 17:11 ✧ **1:6:** 1Pit 5:10; Ya:i 1:2

kalakala konomola, la:eno hibima: midi komoeno hido komote ba:bako golodo ilinoeno hido komo na:gogolona, mabu hibima: midi komote la:godolo emedena tetelo a:kawibonamene. Ba:be mabuma: wadiyala la: temeteme ipuwalo kodakodalo na:la:mota:hanala:, mabu Ya:su Kelisote gala da:kapemene, ebete la: ba pimililamehole la: pawagaminalete la: hunamo ba:bo kopewadiya:paa:latelema:na:ta. ☆ 8 La:le ebe dopamo kuminakuiha: ba:gala ba:ma tetelo la:eno baida:mo ebe kuminaha:, huiyatiya la:le ebe hibima: ba midina malemalelo ba:bo emalagidolonamata. Ba:be mabuma: la:eno temeteme koamo emalagidoleheno konomo kalakalate la:godolo bitana, ba:bako kalakala bada konomola:ka:! Iyo, tawakaluba:te ba:bako kalakala tabamo hawakalimi modoboha:! ☆ 9 Numa:la:, ba:be kalakalate la:godolo hibilo bitana, mabu la: iya:tawahala la:eno hibima: midi komodo la:le Godogodone ka:ka: mula: komo na:lawenamata.

10 Dopamo tetelo Godokono ukui hawakalim-
ipa:te ba:moe ka:ka: mula: komoeno hibi komo
kiya:tawahama: ebenu Bukoeno hiya:hiya: tabo
komokomo beka:lamiholenakuya:, ba:bene
iba:te ba:ma ka:na ga:lanakuya:, galane tetelo
Godote ebenu ka:ka: mula: komo la: hibima:
midipa:tamo malemalelo dito kikalamema:na:ta.
☆ 11 Huiyatiya numa:la:, iba:te ba:moe eta komo
nipo umiya:, Godokono ka:ka: mula: komote
keba ka:na na:ka:pemene ba:gala kebako tetelo

☆ 1:7: Mulu Tabo 17:3; Sek 13:9; Ma:l 3:3; Ya:i 1:3 ☆ 1:8: Yon 20:29; 2Kol 5:7 ☆ 1:10: Ma:t 13:16-17

na:ka:puluhukumini. Ba:ba tetelo Kelisokono Gobogobote ebena ka:ka: mula: komoeno pe tete iba:tamo hibilo kahawakalimiya:ha:, huiyatiya ebete ibi ipuwado ba:ma ka:na olamaginakui, Godokono Oemedawa Kelisote da:pemene, ebete dopamo koko temeteme uwatete, galane Godote ebena hido a:la:muna komamo ebe ba:bo kawagaminama:ne. ☆ ¹² Ba:gala ibino oko owati ipuwalo Godote ibi a:kiyalamiya:, iba:te kebe komokomo da:ga:lanakui ba:bi komate iba:tamo a:kikulihamena: huiyatiya galane tawakaluba:tamo kikulihoma:na:. Ba:bema: hibima: midipa:la:, la: ba: ba:bi tawakalubilata, iyo, la: tetelo komo Godokono okopa:te pikuliti Ya:sukunu Hido Tabo ebena Hunu Haboeno Talona Gobogoboeno heloamo la:tamo a:polamagiminakuya:. Ba: hibila, Hunu Haboeno nopopa:te ibino ubi konomamo miya:tena, la:le kebe ugumuili komo kuwatiuuya:ma, iba:te ba:bi hidohido komo atumu kakiya:tawahama:.

Hibima: Midipa:te Godokono Talona Ipuwalo Emedeho Komo

¹³ Ba:bema: la:le Godokono hido oko kowatihonama: la:eno ukui na:hiduilama:la:. Ba:gala wadiyala la: Ya:su Kelisokono pe komoma: uliholo nemedehonala:, mabu ebete da:pehawakalamene ba:be hegelalo ebena ka:ka: mula: komo la:tamo malemalelo kopikalamema:na:ta. ¹⁴ Ba:gala dopamo tetelo la:le Godokono hibi komo iya:tawahaheno kebe komo kododilinakuima, la: ba:ma tetelo ebegodone ohobila:hate ba:bi kateneno ubi

☆ **1:11:** Ohale 22; Ais 53; Luk 24:26-27

komokomo ododili komodo hibima: midiha:pimo
 gala akemedehonala: ☆ 15 Huiyatiya la:
 Godotamo ba papamila:ha ebeno tutumu tabo
 hiliyonomo ipuwalo eta kapiya adikanaleheno,
 wadiyala la: la:eno hiliyonomo ododili komo
 ipuwalo talonama: neda:huya:la:. Iyo, la:
 da:ka:lamiya:la ba:be Kodawate talonama:
 keba ka:na keda:na la: ba: atumu ba:ba ka:na
 nemedehonala:, 16 mabu ebete ebeno Bukalo a
 ba:ma ka:na iya:tua:mena, “La:eno ododili komo
 ipuwalo talonama: neda:hanala:, mabu na ba:
 Talonanomo Emededawala.” ☆

17 Numa:la:, Godote kapiya tuputupunomo
 gabodo hiliyonomo hopo habanapino komokomo
 kanagilamelelamema:ne, iyo, ebe ba: hido
 huiya ba:gala kuba huiya iba:tamo modobolo
 dikalamemene ba:be Kodawala, ba:gala hibila,
 la:le ebetamo da:toetoehonakoma ebe la:eno
 Nabiwima: ka:minakomata. Ba:be mabuma:
 wadiyala la: ba:moe hopolo kapelapimo ba
 emedehona, la:eno ododili ipuwalo ebe tolemelo
 ebe kapiyatamo na:papamila:hanakuya:la:, ☆
 18 mabu la: iya:tawahala la:eno hido huiyate
 ebegodone kopema:ne, ba:gala la:le dopamo
 iniwala:godone da:lawiya:ma ba:be emede
 komoeno ododili ipuwalo ebeno hibi ka:ka:
 komo nipo umiya:mata. Iyo, dopamo la:le ba:be
 pakala emede komamo da:papamila:hanamima
 Saitanakono du genamanapima: ba eda:hana,
 Godote la: malemalelatelelo ba:be du genama
 ipuwane ba:bo uluhukulateliya:ta. Ba:bema:

☆ **1:14:** Lom 12:2; Epe 2:3; 4:17-18 ☆ **1:16:** Hawi 11:44-45;
 Ma:t 5:48 ☆ **1:17:** Lom 2:11; Haw 2:23

numa:la:, ba:ba tetelo ebete la: ba:moe hopoenno mana:mo kuwatiya:ha, ¹⁹ huiyatiya ebete la: Kelisokono huiya konomo hawa:mo la: a:huiyaliya:ta. Iyo, eta kuba kapiyate Kelisogodolo itanaheno, ebete hidonomo sipi-goe deha:poto huiyama: ba eda:na la:eno kuba ododili mabuma: ebena ape hawa:goeno malemale ilinama: miditi Godotamo ba:bo ikamiya: ☆

²⁰ Ba: hibila, ba:moe hopo ododihino dopamo Godote Kelisoko ya:lo a:ka:miya: la:eno ka:ka: komula:lendamema:, ba:bema: kalakala konomola, a tetelo ba:moe hopoenno kuititi tete ba tatali ebete hopo habanapa:tamo ba:bo pehawakaluya:, ☆

²¹ ba:bene ebete da:hoiya: ba:ba tetelo Godote hoe ipuwane ebe ba adipate ebena helonomo alago ebe ba:bo awagaminuya:. Ba:be mabuma: la:le Kelisoko ipuwado Godoko hibima: ba midina, ebegodone la:eno hidohido komo hibilo uwatema: ebena pe komo uliholo latiminamata. ☆

²² Numa:la:, la: Godokono hibi komamo ba papamila:ha la:eno tepo ipuwa ukulaliya:mata la:le la:eno hibima: midipi ekaki malemalelo hibilo kemalagidolenama:. Ba:bema: wadiyala la: ipuwalo etate eta kemalagidolo, etate eta kemalagidolo, la: ba:ba ka:na ba ewagelena la:eno tepo ipuwoeno konomo malemala:mo komopi nemalagidolenala: ☆

²³ Ba: hibila, dopamo la:eno nabi ba: puya:te ibino kadele teta:mo nikuliti da:neha:lahuya: ibi ba: ba:bi dubula, huiyatiya ba:ma tetelo la: ba: Ka:ka:

☆ **1:19:** Oel 20:28; Yun 9:12-14 ☆ **1:20:** Epe 1:4 ☆ **1:21:** Yon 14:6; Lom 5:1-2 ☆ **1:22:** Yon 13:34; Lom 12:10

Nabiwi Godokono gugudilata, iyo, la:le ebeno wi-boha: Ka:ka: Tabodo hawakalahaleta uliulinoma: eda:huya:mata. ²⁴ Ba:be mabuma: Godokono

Bukalo tabote ba:ma ka:na itana,
 “Tawakalubi hiliyonomo ba: hemo keba
 ka:nala:ka: ba:ba ka:nala,
 ba:gala ibino awagaha komokomo
 ba: haiyaino titi huiyala.

Ka:lo dapepehuta
 ba:bi hemate dumutu hegelalo kowaiwai-
 homa:na;
 ba:gala ka:lo hido tita:gopi da:pola:na
 ba:bi haiyaa:te dumutu hopamo dito
 koma:tila:ma:na. ✧

²⁵ Godokono Tabote huiyatiya emedena emedena tetelo bitanamene.”

Numa:la:, ba:moe tabo ba: komopa:te dopamo tetelo la:tamo dolamagimiya: ba:be Hido Tabola.

2

Ya:suku Ba: Godokono Genamoeno Nakola Huiya Hototola

¹ Ba:moe ba:be mabuma: la:godolo da:pola:na ba:bi hiya:hiya: kuba hiliyonomo tama:mo na:miya:ta:la:, ba:ma ka:na ha:da tabo akolamagiminakala:, ba:gala ma:lapila netewa komo na:miya:pala:la:, ba:gala komopino ilinama: akamaubahalenakala:, ba:gala tawakalubino mahilo kubahilame talonala.

✧ ² La: huiyatiya a:lia:li gugudimo ba eda:ha Godokono Gobogoboeno hido nono nihoma: la: la:eno ubi komo konomamo nihatenala:,

✧ **1:24:** Ais 40:6-8 ✧ **2:1:** Epe 4:22; Ya:i 1:21

iyoy, ba: ba:ba ka:na la: la:eno ka:ka: mula:
komo hibilo lawema: hibima: midi ipuwalo
kapepehoma:nemata. ³ Ba: hibila, dopamo
tetelo la: Kodawoeno malemale totoma:namidate
golanomoma: ba:bo ga:luya:mata. ☆

⁴ Ba:bema: la:le Ko Ka:ka:dawa Ya:sutamo
na:pelama:la:, ebe ba: tawakaluba:te kubama:
ga:late tama:mo dihatiya: ba:be dawala,
huiyatiya Godote ebe hidonomo nakola huiya
hototoma: goelo ba:bo lawiya:. ⁵ Numa:la:, ebena
ka:ka:te la: ipuwalo atumu ba:kaitana, ba:bema:
wadiyala la: pelamete la: ha:kiya la: Godotamo
na:pikamehala:, la:le ebe adikumino genamoeno
hidohido kehama: keda:hanama:. Ba:bene
la: ba:be genama gulu ebe ba owatidolona
ebena Gobogoboeno talona oko owati komodo
malemale ilina ebetamo ikamehopima:
beda:hanamata, ba:bema: la:le Ya:su Kelisoko
ipuwado ebetamo dikamehonakoma, ebete
kalakalago la:godone buwatanakomene. ☆

⁶ Numa:la:, Godote ba:be komo hawakalima:
ebena Bukalo ba:ma ka:na goena,
“Na hidonomo nakola huiya abo lawete

Yelusalema ko habalo* detenamo
ba:be genamoeno hototoma: ko-
midima:nemo.

Ba:bema: kebe lumagiti ba:be dawa hibima:
da:midimini,
ebete emedena tetelo hilopo komo
a:kiya:tawanamene.” ☆

☆ **2:3:** Ohale 34:8 ☆ **2:5:** Epe 2:21-22; Haw 1:6 * **2:6:** Buka
ka:lamihole dawa, wadiyala ama: niya:tawa, Yelusalema haboeno
eta mahilo ba: Sayonola. ☆ **2:6:** Ais 28:16; Epe 2:20

7 Ba: hibila, la: puya:te Ya:suku hibima: da:midinama, la: iya:tawahala ebe ba: Godokono huiya konomo hototoma: eda:na. Huiyatiya numa:la:, komopa:te ebe hibima: kamidinaha:, ba:bema: Godokono Buka tabote ibino ubiha: komo hawakalimima: ba:ma ka:na goena,
 “Genama etepa:te tama:mo dihati,
 ba:be hototote huiyatiya genamoeno helo mabuma: eda:na.” ☆

8 Ba:gala Godokono Bukalo eta tabote ba:ma ka:na itana,
 “Ba:moe Kodawa ba: gabo tetelo ditana ba:be nakolala,
 tawakaluba:te ibino kuba ubi komago ba tolame
 ebegodolo nato nukamidahalete
 ebe hunamo ba:bo konegudima:na.”

Ba:bema: hibila, iba:te Godokono tabo hibima: midiha: mabuma: nato ukamidahalete ba:bo gudinaka, Godote ibi mabuma: ya:lo da:goiya: ba:ba ka:na. ☆

9 Huiyatiya la: hibima: midipino komo hiya:nomola. La: ba: Godote ebena ubilo duwatiya:la ba:bi tawakalubilata, ba:gala la: Ko Gawadalagi Godoko adikumilo ebetamo malemale ilina dikamehonakoma, la: ba: ba:bi okopilata. Iyo, la: ba: ebetamo talona oko dowatinama ba:bi kapiyuimipilata, ba:gala la: ba: Godokono hiya:nomo tawakalubima: eda:hanamata. Ba: hibila, Godote la: du ipuwane a:ka:lamiya:ta, mabu ebe ubila la:le ebena hidonomo alo ipuwalo ba emedena ebena

hidohido ododili komokomo komopa:tamo kolamagiminakoma. ✧ ¹⁰ Ba:bema: kalakala konomola, la:le dopamo tetelo Godokono tawakalubima: keda:hanamiha: huiyatiya ka:lo la: ba: ebena gugudilata, ba:gala dopamo la: ebena malemale kiya:tawahuya:ha: huiyatiya ba:ma tetelo ebegodone a:lawiya:mata. ✧

Godoko Hibima: Midipa:te Ba:moe Hopolo Kapelapima: Deda:hana Ba:be Komo

¹¹ Naeno hidohido mabuluba:la:, nale la: be-toelameholemata la: ba:moe hopolo ba emedehona kapelapima: neda:hanala:, mabu la: ba: Godokono Hunu Habanapilata. Ba:bema: la:eno kateneno ubi komamo akapapamila:hala:, mabu ba:bi kuba ubi komate la:eno gobogoboeno ka:ka:go ba alaholoho la: kubahilamema: ewage-lena. ✧ ¹² Ba:gala la:le hibima: midiha:pa:go ba emedena ibino holoholo hapulu hidohido komo kapiya nododilinakuya:la:, mabu ibi ipuwalo puya:te la: kubapima: da:ka:lamina, iba:te la:eno hidohido ododili komo ba ulamena la: mabuma: ukui hiya:ma: ba:bo komidilima:na:. Iyo, hibila, Godote hopo habanapino komo anagilamelelamema: da:pemene, ba:be Ko Hegelalo ba:bi atu tawakaluba:te la:eno hidohido ododili komoma: Godokono mahilo kadipatema:na:. ✧

Gabomani Okopa:tamo Papamila:ha Komo

¹³⁻¹⁴ Ba:bema: Kodawa Ya:suku mabuma: la:le Loma habanapino Konomo Gawadalagitamo na:papamila:hanala:, mabu hopo konomolo

✧ **2:9:** Tutumu 7:6; 14:2; Ais 9:2; Tai 2:14; Oel 26:18; Epe 5:8

✧ **2:10:** Hos 2:23 ✧ **2:11:** Gal 5:17,24 ✧ **2:12:** Ma:t 5:16

ebenu helote hibilo bitana. Ba:gala ebete komo hiliyonomo hiya:hiya: hopamo da:noelamiya: ba:bi koko gawadubu ba:gala ibino komo gabomani okopi, wadiyala la: ibi hiliyonomatamo atumu na:kapapamila:halenakuya:la:. Ba:hibila, ba:bi dubagodolo helo bitana kuba ododilipa:tamo kuba huiya ba ikalame hidohido komo ododilipi hunamo kowadiya:paa:latelema:na:. ✧ 15 Ba:moe mabuma: Godokono ubi komo ba:ma ka:na bitana, keba tetelo ebenu hibi komo iya:tawaha:pa:te la: kubapima: da:ka:lamimina:, la:le la:eno hidohido ododili komamo ibino daedae tabo ga:la komo ba:bo koduhilamema:nemata. ✧ 16 Ba:bema: la: Kelisoko ipuwalo tutupima: deda:hanama, la: hidamo! La: daedae ukuilo ba:ma ka:na akaga:lala:, “Kelisote aenu kuba huiya ya:lo uwatea:miya:, ba:bema: ale aenu kuba ubi komokomo gala da:kododilima:, Godogodone kuba huiya a:kalawa:ma:.” Ao, eba ka:naha:! Wadiyala la: huiyatiya la:eno ape Godotamo ikamehonomo nikamehuya:la:, la:le la:eno ododili ipuwalo ebenu huiyaha: okopima: keda:hanama:. 17 Ba: ba:ba ka:na la:le komo hibima: midipi hiliyonomo malemalelo ba emalagidole Godoko kapiya na:tolemenala:. Ba:gala ba:moe hopo konomolo heloma: deda:na, ba:be Lomanapino Konomo Gawadalagino komoma: la:le la:eno tepo ipuwalo kuba tabo ga:lahenu ebenu tutumamo na:papamila:hanakuya:la:. Iyo, wadiyala la: ha:kiya la: hopamo ba miya:te,

✧ 2:13-14: Tai 3:1 ✧ 2:15: 1Pit 3:16

komo tawakalubi hiliyonomoeno komoma:
la:eno tepo ipuwoeno ukuilo ibi hunamo
na:wadiya:paa:latelenakuya:la:. ☆

Oko Namutuluba:tamo Papamila:ha Komo

¹⁸ Ba:bema: koko oko dubate la: pui mana:mo
duwatiya:la, wadiyala la:le ba:bi dubuino
huiyaha: oko kowatihonama: la:eno tepo
ipuwalo ibino komoma: kuba tabo ga:laheno
iba:tamo oko helonomamo nowatinakuya:la:
Iyo, oko namutulubi ipuwalo puya:te la:
da:malemalelatelena, la:le hidohido oko
ibi kapiyatamo owatihoheno, puya:te la:
kiyahalamelo la:tamo da:maubahalena, wadiyala
la: ba:bako oko namutuluba:tamo atumu
kalakalago na:papamila:halenakuya:la:. ☆

¹⁹ Ba: hibila, ama: ba:ba ka:na ba ewagelena
amia:no kuba ododiha: tetelo etate ama:tamo
temeteme dikamemena:, Godote ba:be komo
umiti ama:tamo kokalakalama:ne mabu ama:
amia:no tepo kodakoduimilo ebenu ubi komamo
na:papamiwatanata. ²⁰ Huiyatiya ama: oko
kubamo owati ipuwalo namutudawate hiya:hiya:
temeteme ama:tamo dikamehomena:, ba:ba
tetelo ama: amia:no tepo kodakoduimilo ko
komoha:ma: da:goemena:, ba:be mabuma:
Godote ama:tamo ba:ka:kalakalamene? Ao,
ebenu kalakalate a:kitanamene mabu ama: ba:
kuba okodawalata, huiyatiya keba tetelo ama:
hido oko owati ipuwalo temeteme da:lawemena:,
ba:ba tetelo ebenu kalakalate ama:tamo hibilo
kitanama:ne. ☆

☆ **2:17:** Lom 12:10 ☆ **2:18:** Epe 6:5 ☆ **2:20:** 1Pit 3:14,17

Ya:suti Ebeno Hoe Ipuwalo Koko Temeteme Duwatiya:

²¹ Ba: hibila, Godote la: hibima: midipi a:ka:lamiya:ta, la:eno hibima: midi mabuma: ba:moe hopoenō temeteme ipuwalo kopola:nama:. Ba:bema: Kelisote la:eno ka:ka: komula:lalamema: ebēno hoe ipuwalo koko temeteme keba ka:na kuwatiya;, Godoko ubila la: Kelisokono nato bobodo ebe hibilo kota:matanama:. ✧ ²² Iyo, numa:la:, Kelisote eta kuba kododiya:ha: ba:gala ebegodolo eta ha:da amiho komo puliyala. ✧ ²³ Ba:gala kubapa:te ebe diduduputimiya: ebete huiyatiya iba:tamo iduduputilame tabamo kahuiyuya:ha:, iyo, ebete iba:godone koko temeteme duwatiya;, ebete ibi kiyahalamelo iba:tamo kuba huiya ikalamema: kagoiya:ha:. Ba:ba tetelo ebete huiyatiya ebēno hibima: midi komo Godotamo ihatiya: ebete ebēno ka:ka: komula:mema;, mabu ebe iya:tawuya: galane ba:be Kodawate hiliyonomo tawakalubino komo tuputupunomo gabodo kanagilamelelamema:ne. ✧ ²⁴ Ba:bene Kelisote ha:kiya ebēno apa:mo aeno kuba ododili komo uwatea:mete keha pihigamo ba:bo watuya:. Ebete ba:ba ka:na ododiya: mabu ebe ubila ale aeno kuba ododili ipuwalo ha:lahate ebēno tuputupu emede ipuwalo kemedehonama:. Iyo, hibila, ebete ebēno temeteme uwate komodo la: a:hiduilamiya:ta, ✧ ²⁵ ba:bema: numa:la:, dopamo tetelo la: hiya:hiya: dalatidiholiya:ma ba:bi sipigoegoemo emedehonamimata, huiyatiya ka:lo

✧ **2:21:** Mat 16:24; Yon 13:15 ✧ **2:22:** Ais 53:9 ✧ **2:23:** Ais 53:7; 1Pit 3:9 ✧ **2:24:** Lom 6:11; Ais 53:5-6

Godote la: gala a:kamagaheliya:ta la:eno Hido Sipi-goegoe Ulamedawa kota:matanama:, ebe ba: la:eno tepo ipuwoeno Ukui Buiya:minaldawala.
 ☆

3

*Hibima: Midipi Kamenakamena Ba:gala
 Ibino Awi Iba:te Kapimilo Keba Ka:na
 Na:kemedehonamena:*

¹ Ba:bema: kamenakamenala:, nale okopi ibino namutuluba:tamo papamila:hama: keba ka:na ka:kiyalamemo, wadiyala la: ba: atumu la:eno awa:tamo na:papamila:hanakuya:la:. Diyala, ibi ipuwalo komopa:te Ya:sukunu Hido Tabo hibima: kamidinaha:, huiyatiya la:le ebenu Hibi Taboeno eta komo iba:tamo ga:laheno, la:eno hidohido ododili komate ibi hibi gabo ba:bo kiya:tulamema:na: iba:te atumu hibima: midipima: keda:hama:. ☆ ² Ba:bema: la:eno ododili ipuwalo eta dalowa: ukui komote itanaheno, la:le Godoko la:eno ukui komamo dawagaminanama, wadiyala iba:te ba:bi netewa komo la:eno emede ipuwalo hidamo nulamenamena:

³ Ba:gala wadiyala la: la:eno hunu tama hiduilamema: koamo akemalagidolonala:. Ba:ma ka:na la:eno hinibo hiduimi komo, ba:gala huiya kokonomo tulikahula pupuli komo, ba:gala galoeno nolenole pupuli komo, ba:gala hidohido kaliko pupuli komo, ba:bi komo hiliyonomo ba:koko komoha:. ☆ ⁴ Huiyatiya numa:la:, ko komo ba: tepo ipuwa hiduilame komola, mabu kebe

☆ **2:25:** Isi 34:5-6; Mat 9:36; Yon 10:14; Yun 13:20-21 ☆ **3:1:** Epe 5:22 ☆ **3:3:** 1Tim 2:9

kamenate ebenu tepo ipuwa da:hiduimimini, ba:be hido komote ebegodolo a:kawibamene, iyo, ba:bako hido tataba emede komote ebegodolo ba itana, Godote ba:be komo umiti hidonomoma: kogoema:ne. ⁵ Ba:bema: wadiyala la:le ya:lo tetelo tuputupulu demedehonama: ba:bi kamenakame-noeno emede komo nemalagidolala. Iba:te Godoko hibima: ba midina ibino awa:tamo papamila:ha komodo ibi ha:kiya ibino tepo ipuwa hidohidonomoma: ba:bo midilinakuya:, ⁶ iyo, ba: ba:ma ka:na Selate ebenu awi A:ibalahamatamo hidonomamo papamiwatalo ebe ebenu hido namutudawama: ka:minakui. Ba:bema: la:le Selako ba ibamitina la:eno awi tolelamehenu iba:tamo hidohido komo dododilinakoma, la:eno hibima: midi ipuwalo la: ba: ebenu bohelemele gugudima: beda:hanamata. ✧

⁷ Ba:gala hibima: midipi dubala:, la: atumu la:eno kamenakamenago tatabalo ba emedehona hido ukuia:go ibi nowalubilinakuya:la:, mabu la:eno helote ibino helo na:gogolona. Iyo, wadiyala la: la:eno tepo ipuwoenu ukuilo la: ha:kiya la: hopamo ba miya:te la:eno kamenakamena hunamo na:wadiya:paa:latelenakuya:la:, mabu Godote tawakaluba:tamo malemalelo dikalamena iba:te ba:be wiboha: ka:ka: la:go kapimilo kolawema:na:. Ba: hibila, la: ba:ma ka:na dewagelema, Godote la:eno toetoe tabo ulihoma: eta komote gigiho a:kakalapilamene. ✧

*Hidohido Ododili Komokomo Mabuma: Teme-
teme Lawe Komo*

8 Ba:bema: la: hibima: midipino emede komoma:, na Pitate kuititi tabo ba:ma ka:na goemo. Wadiyala la: hiliyonomate ukui kapiyama: eda:hate tatabalo nemedenala:, ba:ma ka:na awagaha komote la:tamo akapa:la:, ba:gala la: hibima: midipi malemalelo ba emalagidolena, ibino temeteme komoma: la:eno tepo ipuwa akakodakoduilama:la:.

9 Ba:bene eta lumagiti ama:tamo kuba dododimini, ama: ebene kubama: akahuiyala:, ba:gala ebete ama:tamo mela tabo da:goemene, ama: ebene mela tabo huiyaheno huiyatiya ebe mabuma: Godoko na:kiyamiya: ebete ebe hidamo kowalubinama:. Ba: hibila, Godote ebene malemale ama: ipuwado hawakalimima: ama: ya:lo a:ka:miya:ta, mabu ba:be gabodo ebene hido owalubi komote ama:tamo atumu ba:kapenakomene. 10 Ba:moe ba:be mabuma: Godokono Bukalo tabote ba:ma ka:na itana,

“Kebe lumagiti kalakalago emedema: ubi di-hatemene,
ebete kubakuba tabo ba:gala ha:da amiho
tabo akolamaginakala:.” ☆

11 Ba:gala wadiyala ebete kuba ododili ipuwane ohobigate
hidohido komo nododilinakamene,
iyo, ebete ebene ubi konomamo nihatenakamene
komopi hiliyonomago tatabalo kemedena-
nama:.

12 Ba: hibila, puya:te ba:ba ka:na tuputupupima:
deda:hana,
Kodawa Godote ibi hidonomamo ba ulamena
ibino toetoe tabo ulihonako,

☆ 3:10: Ohale 34:12-16

huiyatiya puya:te kuba komokomo dododilina,
 ebete iba:tamo alaholo komo bododinako.”

¹³ Ba:bema: ama:le hidohido komo ododilima:
 helonomoma: deda:mena:, ba:ba tetelo eta
 lumagiti ubi a:kihata:mene ama: kubahimima:.

¹⁴ Huiyatiya diyala, eta tetelo ama: hido komo
 ba ododi komopa:te temeteme ama:tamo
 da: ikametamena:, ba:bene ba:be temeteme
 ipuwalo iba:tamo akatoletola:la: ba:gala
 aka-ukuibilibila:la:, huiyatiya ama: koamo

na:kalakaluya:! ☆ ¹⁵ Iyo, ama: amia:no tepo
 ipuwalo Kelisoko kapiya tolemelo ebe hunamo
 ba adipate Kodawama: na:ka:minakuya:, ba:gala
 wadiyala ama: ba:ma ka:na na:hidonakuya:, keba
 tetelo Kelisoko iya:tawaha: lumagite amia:no
 hibima: midi komoma: ama: da:kiyamemena:,
 ama: ba:be komoeno ipuwa ebe hidamo ba:bo
 kiya:tumima:na:ta. ¹⁶ Ba:bene ama: amia:no

komo ebetamo da:hawakalimimina:, wadiyala
 ama: ha:kiya ama: hopamo ihatelo amia:no
 ukuia:mo ebe ba adipate tataba gabodo ebe
 nowalubiya:. Ba: hibila, ama:le amia:no ododili
 ipuwalo Kelisokono tuputupudawama: ba
 eda:na amia:no tepo ipuwoeno mulu ukui
 komamo da:papamiwatanakomena:, puya:te
 amia:no Kelisoko ta:mata mabuma: ama:
 iduduputimilo kuba tabo dolamagimina, galane
 iba:te amia:no hido emede komo ba emalagidolo
 hilopo ba:bo kolawema:na:. ☆ ¹⁷ Ba:bema:

hibima: mididawa, ama: numa:. Godote ubi
 dihatemene, ama:le eta hido ododi komo
 mabuma: temeteme da:lawemena:, kubaha:, ba:

☆ **3:14:** Ais 8:12-13; Ma:t 5:10; 1Pit 2:20; 4:14 ☆ **3:16:** 1Pit 2:12

hido komola, mabu ba:bako temeteme ipuwalo Godokono kalakalate ama:tamo kitanama:ne, huiyatiya keba tetelo ama: kuba ododi ipuwalo temeteme da:lawemena: ebete ama:tamo a:kakalakalamene.

Ya:sukunu Koko Temeteme Komodo Hibima: Midipa:te Ka:ka: Mula: Komo Da:lawiya:

¹⁸ Ba:bema: wadiyala la: Kelisokono komo nemalagidolala:. Ebe ba: tuputupudawanomola, huiyatiya ebete hopo habanapino kuba ododili hiliyonomo mabuma: koko temeteme uwatete ba:bo hoiya:, ba:moe gabodo ebete a Godotamo a:magahiya: ale ebene hidohido mabulubima: keda:hanama:. Numa:la:, tawakaluba:te Ya:suku danakapumiya: ba:ba tetelo ebene katene apeno ka:ka:te dito wibuya:, huiyatiya Godote hoe ipuwane ebe dadipatiya: ebete wibo:ka:ka: ape ba:bo kalawiya:, iyo, ebete emedena emedena tetelo gala a:kahoenamene. ¹⁹ Ba:gala ba:moe ba:eta komola. Godote ebe ka:ka:mo adipateheno dopamo Ya:suti Saitanakono du genama guamo tote Godokono tabo ba:bo nolamagiya:. ²⁰ Ba:bolo puya:te ebene tabo duli huya:, ibi ba: hopo habalo Godotamo papamila:haha:ma: deda:hanama: ba:bi kuba ododilipino ha:laha gobogobola, iyo, Nowate konomo boge dododiya: Godote hido tete iba:tamo ba:bo ikalamiya:, huiyatiya iba:te ebene tabo kulihuya:ha:. Ba:be mabuma: hulama beyate dodoluya: ba:ba tetelo hopo habanapi ipuwalo kapiyakapiyate Nowakono boge guamo nogomuya:, iyo, a:iti tawakalubinomate beya

ipuwane ibino ka:ka: mula: komo ba lawe komo hiliyonomate ba: dito ha:lahuya. ✧

²¹ Ba:bema: Nowako tetelo duluhukuya: ba:be hulama beya ba: go komola. Iyo, ka:lo hibima: midipino beyamo wadulatele komo ba: ibino ka:ka: mula: gabola, huiyatiya ba:be ododi ipuwalo beyate lumagino tepo ipuwa a:kukulama:mene, ao, beyate hunu tamoeno dalowa: kapiya kukulama:ne. Ba:bema: ka:ka: mula: komo keba ka:nala:ka:? Lumagiti beyamo aduti komo lawe tetelo ebena tepo ipuwoeno mulu ukui komamo papamiwatalo Godotamo hibilo ba:ma ka:na da:goemene, ebete ebena emede ipuwalo tuputupu komokomo kapiya kododilinama:, ba:be komodo ebete ka:ka: mula: komo kolawema:ne, mabu Ya:su Kelisote ebena ka:ka: ba:bako lumagitamo ikamema: hoe ipuwane gala a:kamahiguya:. ²² Ba: hibila, ba:be Ka:ka:dawoeno helo konomola. Ebete Hunu Habamo gala kanodolote ba:bolo Godokono tu hapuamo da:nemediya:, ba:ba tetene tupuimiti ba:ma teta:mo puluhuku hiliyonomo nopopa:te, Godokono nopopi ba:gala Saitanakono nopopi, helohelonomo nopopi ba:gala helohelodopo nopopi, ibi hiliyonomate Ya:sukunu ubi komamo ba:papamila:halenakomena:.

4

*Hibima: Midipa:te Kuba Ododili Komone
Godotamo Ohobila: Komo*

¹ Ba: hibila, Kelisote ba:moe hopolo ba emedena ebena apa:mo koko temeteme

✧ 3:20: Tup Mabu 6:1–7:24

iya:tawanakui, ba:bema: wadiyala la: la:eno temeteme ipuwalo ebena hido owalubi ukui atumu kodakodalo na:lawiya:la:, alaholodawate ebena ka:ka: mula:ma: gili kibili keba ka:na ka:lawenako ba:ba ka:na. Numa:la:, pote ebena hibima: midi mabuma: ebena apa:mo temeteme duwatanako, ba:be lumagiti pakala emede komoeno kuba ododili komamo gala a:kapapamiwatanakamene, ✧ ² iyo, ebete ebena hoe kuitita:mo ba nuluhuku Godokono ubi komamo ba:papamiwatanakomene, ebena kateneno ubi komamoha:

³ Ba: hibila, hibima: midiha:pa:te keba kuba komokomo dododilinaka, la: komo gogo hiliyonomolo ba:bi atu komo bekaododilinakuimata. Iyo, dopamo la: la:eno kateneno ubi komamo ba papamila:hale bohelemele pilo komo, ba:gala gamoda niho ipuwalo daedaema: eda:ha komo, ba:gala hiya:hiya: hilopo poko ipuwalo emedeho komo, ba:moi komate la: ipuwalo kokonomoma: eda:hanama:, ba:gala la: Godokono eta ko tutumu tabo adikanalete ida:da:li badikulamenamimata. Huiyatiya kalakala konomola, la: ba:bi kuba ododili komokomo a:miya:paliya:mata, ✧ ⁴ iyo, ba:ma tetelo la:le hibima: midiha:pa:go ba:bako koko kuba ba:gala daedae ukui komokomo kododilinaha:, ba:bema: iba:te la: mabuma: konomamo la:wa:hate la: ba:bo iduduputilamenakata.

⁵ Ba:bema: hibila, Godokono Ko Hegelalo iba:te ebena holoholo hapulu da:nutitatamena:, ebete ibino hiya:hiya: kuba ododili mabuma: iba:tamo huiya ba ikalame ebe duhimima: iba:te eta tabo

✧ **4:1:** Lom 6:2,7 ✧ **4:3:** Epe 2:2-3

ga:lama: a:kamodobamena. Iyo, ba:be Helo-
dawate ya:lo hidote bemedena, ba:moe hopolo
dopamo demedehonama: ba:gala ka:lo tetelo
demedehona ba:bi tawakalubi hiliyonomoeno
ododili komokomo anagilamelelamete iba:tamo
modobo huiya kikalamema:ne. ☆ 6 Numa:la:,
ba:moe ba:be mabuma: Ya:sukunu Hido Tabote
ha:lahapa:tamo duluhukuya:. Iyo, ba:ba:te hopo
habalo ba emedehona ibino apa:mo dododili-
nakui ba:bi kuba mabuma: Godote iba:tamo hoe
huiya ikalamete, ba:bene ebete ebeno ubi komo
ba:ma ka:na ihatiya:, ba:bi ha:lahapino gobogo-
bate Hido Tabo uliho ipuwalo uli ka:ka: uwatete
Godokono ubi komamo emedena emedena tetelo
ba:papamila:hanakomena:.

*Godote Hibima: Midipa:tamo Hiya:hiya: Helo
Dikalamiya: Iba:te Ebeno Oko Kowatihonama:*

7 Numa:la:, tete tatalila ba:moe hopoeno hiliy-
onomo komokomate kowibohoma:na:, ba:bema:
wadiyala la: tepo kodakoduilamete ba:be komote
pema: uliholo nemedenyala:, mabu ba:moe
gabodo la: Godotamo toetoe tabo olamagimi
ipuwalo helonomoma: keda:hama:nemata.
☆ 8 Ba:bema: la:eno hiliyonomo ododili
komokomo ipuwalo ba:moe komo ba: ko
konomomola. Wadiyala la:eno emede ipuwalo
etate eta malemalelo nemalagidolonala:,
mabu keba tetelo la: malemale ipuwalo
demedenama, ba:ba tetelo etate etoeno kuba
ododili komokomo koamo emalagidolemeheno
tiyolo kegebolemema:nemata. ☆ 9 Ba:gala

☆ 4:5: Oel 10:42 ☆ 4:7: Lom 13:11-12 ☆ 4:8: 1Pit 1:22

wadiyala la: ubiha: tabo ga:laheno komopa:te komopi baa:mo ba:gala laha haboeno komamo nowalubihuinakuya:la:. ✧

10 Ba:gala ba:moe ba: eta komola. Godote malemalelo hibima: midipi hiliyonomatamo ebena hiya:hiya: helo ikalamiya: iba:te ebena oko kowatihonama:, ba:bema: hibima: mididawa, ebete ama:tamo kebe hiya:nomo helo dikamiya:la, wadiyala ama: ba:be heloamo komo tawakalubi hidamo nowalubilinakuya:.

✧ 11 Ba:ma ka:na Godote kebe lumagitamo helo dikamiya: ebena tabo kolamaginama:, wadiyala ebete hibilo nolamaginakamene, ba:gala Godote potamo helo dikamiya: komopino modoboha: komokomo ipuwalo ibi kowalubilinama:, wadiyala ebete ba:be heloamo ba:bako tawakalubi hidonomamo nowalubilinakamene. Ba:moe ba:be gabodo la: hibima: midipino hiliyonomo ododili ipuwalo komopa:te Ya:su Kelisokono mahilo ba adipate Godoko ba:bo kawagaminama:na:.

Ba:bema: wadiyala konomo awagaha komo ba:gala konomo helo komote Kelisogodolo emedena emedena tetelo na:pola:namena:! Ba:moe tabo ba: hibinomola, ba:ba:la!

Ya:suku Ta:matapa:te Temeteme Ipuwalo Emede Komo

12 Ba:bema: naeno hidohido mabuluba:la:, la: temeteme ipuwalo demedehonama akala:wa:hala:, mabu temeteme komate Godokono tawakaluba:tamo da:pikulinaka ba:be

komo ba: uli komoha. ¹³ Iyo, la:eno temeteme ipuwalo wadiyala la: na:kalakalahala:, mabu la:le kebako hiya:hiya: temeteme duwatenakoma Kelisote dopamo ba:bako atu temeteme a:kauwatenakui. Ba: hibila, galane ebete ebene helonomo alago da:pehawakalamene, ba:ba tetelo la: konomamo kokalakalahama:nemata. ✧ ¹⁴ Ba:bema: komopa:te ba:ma tetelo la:eno Kelisoko ta:mata mabuma: la: diduduputilamemena:, la: na:kalakalahuya:la: mabu ibino iduduputilame komote ba:moe komo behawakalimina, Godokono a:la:mina Gobogobote la: ipuwalo hido oko bowatina. ✧

¹⁵ Ba: hibila, eta lumagiti eta lumagi dito danakapumimini, ba:gala etate etoeni ilina pilolo da:lawemene, ba:gala etate gabomanino eta tutumu dadikanalemene, ba:gala etate ebene pata: ipuwalo komopa:tamo menemene dito dikalamemene, wadiyala ba:bako kuba ododi lumagiti huiya ba lawe temeteme niya:tawamene. Numa:la:, Godoko ubihinola la: hibima: midipi ipuwalo etate ba:bako kuba ododi komodo temeteme huiya lawe, ¹⁶ huiyatiya hibima: mididawate Kelisoko ta:mata mabuma: temeteme da:lawemene, ba:be komo ba: hido komola, ebe akahilopala:. Iyo, lumagiti Kelisokono mahilo mabuma: temeteme ipuwalo da:lutamene, wadiyala ebete kalakala Godotamo hunamo nadipata:mene!

¹⁷ Ba: hibila, hopo habanapino komokomo anagilamelelame tete ba: a:pe. Ba:ba tetelo Godote a hibima: midipino ododili komo

✧ **4:13:** Oel 5:41; Ya:i 1:2; 1Pit 1:6-7 ✧ **4:14:** 1Pit 2:20

dopamo anagilamelea:mete atamo modobo huiya
 kikka:mema:ne, ba:bene galane ebete ebene
 Hido Tabo hibima: midiha:pino kuba ododili
 komokomo ba anagilamelelame huiya konomo
 iba:tamo atumu ba:bo kakikalamema:ne. Ba:ba
 tetelo ibino temeteme bada konomola:ka!

¹⁸ Ba:moe mabuma: Godokono Bukalo tabote
 ba:ma ka:na itana,

“Tuputupudawate ebene ka:ka: mula: komo
 lawema: kodakodadopola,

ba:bema: puya:te Godotamo papamila:ha
 ubiha:ma: deda:hana,

ba:gala puya:te kuba komokomo dododilina,
 iba:te ka:ka: mula: komo keba ka:na
 na:ka:lawemena?

Gabote a:kitanamene, puliyanomola!” ☆

¹⁹ Ba:bema: la: puya:te Godokono ubilo teme-
 teme ipuwalo demedehonama, wadiyala la:
 tuputupu komokomo ba ododili la: ha:kiya la:eno
 ka:ka: Godotamo hibilo nikamehonakuya:la:. Ebe
 ba: la: hidonomamo dododiliya:la ba:be Helo-
 dawala, ba:gala ebete la: kowalubilima: kebe
 komo ododima: dopamo da:goiya:, galane ebete
 ba:be komo hibinomolo kododima:ne.

5

Sose Watowatopa:te Ibino Sipi-goegoe Hidamo Ulame Komo

¹ Ba:bema: na Pitate, la: puya:te la:eno
 hibima: midipino kapiyuimi ipuwalo
 watowatopima: deda:hanama, na ubila
 la: eta tabo kokiyalamema:, mabu na ba:
 atumu sose watodawa etala. Ba: hibila,

☆ **4:18:** Mulu Tabo 11:31

Kelisote temeteme duwatiya: nale naeno baida:mo umiya:mo, ba:gala ebete helonomo alago da:pehawakalamene ba:ba tetelo nale ebenu alo ipuwalo eba:go kolutama:nemo. Ba:bema: nale la: sose watowatopi ba:ma ka:na tutumulatelemata, ² wadiyala la: la:eno tepo ipuwalo ubiha: tabo ga:laheno, Godote la:tamo dikalamiya:la la: la:eno ubi konomamo ba:bi sipi-goegoe hidamo nulameniya:la:. Ba:gala la:eno oko owati ipuwalo oko huiya lawema: koamo emalagidoloheno, huiyatiya la:le Godokono kalakalago komo tawakalubi hiliyonomo dito nowalubilinakuya:la: ☆ ³ Ba:gala watowatopa:la:, Godote la:tamo dikalamiya:la la: ba:bi sipi-goegoe kubamo kiyahalamelo wato kokoma: akeda:hala:. Wadiyala la:le huiyatiya la:eno tataba emede komodo iba:tamo hido go ba hawakalimina ibi ba:ba ka:na na:magahelenakuya:la: ☆ ⁴ Ba:bema: la: ba:ba ka:na ba ewagelena, la: sipi-goegoe ulamepino Kodawate da:puluhukumini, ba:ba tetelo koko gawadubate ibino watamo da:pupulinaka la: ba:bako hidohido a:la:minale pake ilina ebegodone kuwatema:nemata. Kalakala konomola, ba:bi pake ilinoeno a:la:mina komote emedena tetelo a:kawibonamene.

Hibima: Midipa:te Komo Tutumu Tabamo Papamila:ha Komo

⁵ Ba:bema: la: komo hibima: midipa:la:, nale atu gabodo la: komo hiya:hiya: tabo kokiyahalamema:nemata. La: uli apepeho dubala:, wadiyala la: la:eno watowatopa:tamo

☆ **5:2:** Yon 21:15-17; Oel 20:28 ☆ **5:3:** 2Kol 1:24; Pil 3:17; Tai 2:7

na:papamila:hanala:, ba:gala la: hibima: midipi
 hiliyonomala:, la: ha:kiya la: hopamo ba
 miya:te etapa:te etapa:tamo huiyaha: okopima:
 neda:hanala:, mabu Godokono Bukalo tabote
 ba:ma ka:na itana,
 “Puya:te dawagahana Godote iba:go nalaholo-
 hona,
 huiyatiya puya:te ibi ha:kiya ibi hopamo
 da:miya:tena,
 ebete iba:tamo ebene ko malemale behawakalim-
 inako.” ✧

6 Ba:be mabuma: la: ha:kiya la: hegehegema:
 ba midili Godotamo da:papamila:halema,
 Godote ebene hido tetelo la: hunamo ba
 wadiya:paa:latele kokopima: komidilima:na:ta.
 ✧ 7 Ba:bema: wadiyala la: la:eno ukui bilibili
 komo hiliyonomo ebetamo miya:palenomo
 na:miya:pala:la:, mabu ebete la: malemalelo
 konomamo emalagidolenata. ✧

8 La: hidamo! La: uliholo nemedehonala:,
 mabu la:go alaholohodawa ebe ba: Saitanatela,
 ebe konomo layono-gaha huiyala, iyo,
 ebete tawakaluba:tamo tole konomo ba
 ikalame ugahalo ibi nalema: oholena. ✧

9 Ba:bema: wadiyala la: la:eno hibima: midi
 ipuwalo kodakodalo ba la:mota:hana ebetamo
 alaholoho komo nododinakuya:la:, mabu la:
 iya:tawahala eba:go alaholo ipuwalo la: kapiyate
 kemedena:, iyo, ba:moe hopo konomolo
 la:eno komo hibima: midipi ekaka:te ba: atu
 temeteme ipuwalo kaemedehona. ✧ 10 Huiyatiya

✧ 5:5: Epe 5:21; Ya:i 4:6 ✧ 5:6: Mat 23:12; Luk 14:11; Ya:i 4:10

✧ 5:7: Mat 6:25-30 ✧ 5:8: 1Tes 5:6 ✧ 5:9: Epe 6:11-13; Ya:i 4:7

kalakala konomola, la: tete nanekelelo temeteme ipuwalo emeda:tepate, galane Godote ha:kiya la:eno temeteme ipuwane la: uluhukulatelete hibilo koheluilamema:na:ta, la:le la:eno tepo ipuwalo ukui gagagagama: eda:hakapoma:. Ba: hibila, ba:be Konomo Malemaledawate dopamo tetelo la: Kelisoko ipuwado a:ka:lamiya:ta la:le ebena helonomo alago emedena tetelo kemedehonama;, ¹¹ ba:bema: wadiyala konomo helo komote ebegodolo emedena tetelo nitanamene! Ba:moe tabo ba: hibinomola, ba:ba:la!

Pitate Leta Kuititi Hapulu Tabo Komokomo Dolamagiya:

¹² Numa:la:, ba:moe deha:poto leta Sailasiti na mabuma: pepamo miya:teho, naeno umi ipuwalo ebe ba: eta hido hibima: mididawa ekawila. Ba:bema: naeno leta kuititi hapulu la: ba:ma ka:na kiyalamemata, nale la: la:eno hibima: midi ipuwalo kowalubilima: ba:moi tabo komokomo bemiya:tehomu, iyo, ba:bi komate Godokono hibi malemale behawakalimita, ba:bema: wadiyala la: ba:be malemale ipuwalo kodakodalo na:la:mota:hanala:. ✧

¹³ Numa:la:, nago da:kapiyuiminaka ba:bi Ba:baloni* sose hibima: midipino kapiyuimi

✧ **5:12:** Oel 15:22,37-40; 12:2,25; 13:13 * **5:13:** Buka ka:lamiholelawa, wadiyala ama: ba:moe komo niya:tawa, Loma ko habalo demedehonama:, ba:bi hibima: midipa:te Loma habanapino konomo awagaha komo ba emalagidolo iba:te ibino haba Ba:baloni mahilamo ka:minakuya:, mabu puya:te dopamo hibi Ba:baloni habalo demedehonama: iba:te ibino konomo awagaha ipuwalo Godotamo koko kuba bododilinakuya:.

ba:gala la:eno hiya:hiya: sose kapiyuimi, la:eno hiya:hiya: kapiyuimi ba: kapiya badininipala bohelemele huiyala, iyo, Godote ebene ubilo la: keba ka:na kuwatitiya:la, ebete ba: ba:ba ka:na ibi atumu a:kuwatiya:. Ba:be mabuma: iba:te ibino nolata tabo bepoema: la:tamo, ba:gala naeno gudu Makate atumu nolata tabo bekapoeme. ☆ ¹⁴ Wadiyala la: da:kapiyuimima, la: hiliyonomo etapa:te etapa:tamo la:eno malemale kohawakalimima: kokoto uwatehuilo na:pa:watamehuiya:la:.

Ba:bema: la: puya:te Kelisoko ipuwalo demede-honama, ebene kalakalate la: hiliyonomagodolo nitanamene. Ba:moe ba: naeno tabo kuititila. Ba:ba:la.

☆ **5:13:** 2Tim 4:11

GODOKONO HIDO TABO
The New Testament in the Tabo Language, Aramia
Dialect, of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Tabo (Aramia) long
Niugini

Copyright © 2006 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Tabo (Aramia) (Tabo)

Dialect: Aramia River

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

3c340006-f955-5c23-b3a5-6598deca5d75